

แนะนำอีโรปา

โดย เชวง เวียงสุวรรณ

คำนำ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับพิเศษ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการต้อนรับการประชุมสัมมนาครั้งที่ ๒ ของ Eastern Regional Organization for Public Administration ซึ่งเรียกโดยย่อว่า EROPA หรือ อีโรปาในภาษาไทย เหตุผลที่จัดให้วารสารฉบับนี้เป็นฉบับพิเศษนั้นเป็นเพราะรัฐบาลไทยได้ให้ความอุปถัมภ์เป็นประเทศเจ้าภาพร่วมกับอีโรปา โดยมอบให้คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นเจ้าของเรื่อง

การประชุมของอีโรปาคงจะคล้าย ๆ กับการประชุมระหว่างประเทศที่ได้เคยจัดมาแล้วในประเทศไทย กล่าวคือ นอกจากมีรัฐบาลเป็นผู้อุปถัมภ์หรือเจ้าภาพ ประชุมกันที่ศาลาดินติธรรม ถนนราชดำเนิน เริ่มประชุมด้วยพิธีเปิดการประชุม โดยมีผู้แทนรัฐบาลเป็นผู้กล่าวต้อนรับผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ เมื่อประชุมครบกำหนดแล้วก็มีการประชุม ซึ่งตั้งท้ายด้วยคำกล่าวขอบคุณจากผู้แทนของประเทศต่าง ๆ และผู้เข้าร่วมประชุม ในความเอื้อเฟื้อและไม่ตรีจิตของรัฐบาล และแทนท้ายด้วยการยืนยันรับรองว่าจะระลึกจดจำในความเอื้ออาทรและความอบอุ่นที่ได้รับจากรัฐบาลและประชาชนชาวไทย ในระหว่างที่พำนักอยู่ในพระมหานครนี้

ท่านผู้อ่านวารสารรัฐประศาสนศาสตร์ฉบับนี้คงจะแปลกใจว่าอีโรปามีความสำคัญอย่างไร จึงต้องจัดทำฉบับพิเศษขึ้นเป็นการต้อนรับการประชุมสัมมนาครั้งที่ ๒ นี้ ปัญหาที่ว่าอีโรปาคืออะไร อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไรนั้น บรรณาธิการก็ได้เสนอให้ท่านผู้อ่านทราบแล้วในบทบรรณาธิการ ฉะนั้น ความมุ่งหมายในการเขียนบทความนี้จึงมุ่งที่จะเสนอแนะนำให้ท่านผู้อ่านได้ทราบเรื่องราวความเป็นมาและกิจกรรมบางประการเกี่ยวกับพัฒนาการในทางรัฐประศาสนศาสตร์ จึงหวังว่าบทความนี้จะประโยชน์แก่ท่านผู้อ่าน ในอันที่จะได้ติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางรัฐประศาสนศาสตร์ในภาคตะวันออกนี้ได้อย่างขึ้น

อีโรปาเป็นคำย่อมาจากคำเต็มในภาษาอังกฤษว่า Eastern Regional Organization for Public Administration ดังกล่าวแล้ว เมื่อเราใช้คำว่า “รัฐประศาสนศาสตร์” เพื่อให้มีความหมายตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Public Administration” ในลักษณะที่เป็นสาขาวิชาแล้ว องค์การนี้ก็อาจจะเรียกชื่อเป็นภาษาไทยได้ว่า “องค์การรัฐประศาสนศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ส่วนชื่อย่อในภาษาไทยนั้นก็ใช้ทับศัพท์คำย่อในภาษาอังกฤษคือ “อีโรปา” (EROPA)

กำเนิดของอีโรปา

อีโรปาได้ก่อรูปขึ้นมาในลักษณะที่เป็นองค์การกึ่งราชการระหว่างประเทศ เฉพาะสำหรับประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การที่กล่าวว่าเป็นองค์การกึ่งราชการนั้น ก็เนื่องมาจากเหตุผลที่ว่าในธรรมนูญขององค์การกำหนดไว้ว่าให้มีรัฐสมาชิก¹ (State member) เมื่อประเทศใดสมัครเป็นรัฐสมาชิกย่อมเป็นของแน่ที่คำตัดสินหรือคำบารุงสั่งมากมิต้องจ่ายออกจากงบประมาณแผ่นดินและมีหน่วยงานราชการหน่วยงานหนึ่งเป็นเจ้าของเรื่องรับผิดชอบในการดำเนินงาน² สำหรับสมาชิกของอีโรปา ซึ่งหมายถึงประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ธรรมนูญของอีโรปาก็มิได้กำหนดขอบเขตไว้โดยแน่นอนว่าจากประเทศใดถึงประเทศใด ทั้งนี้ เข้าใจว่าอีโรปาคงมีความมุ่งหมายที่จะเปิดโอกาสให้ประเทศต่าง ๆ ในซีกโลกภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าร่วมด้วยมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยหวังว่าเมื่อมีประเทศต่าง ๆ ร่วมมือร่วมใจกันมากเท่าใด การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ ในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ก็จะเป็นผลดีและได้ประโยชน์กว้างขวางยิ่งขึ้นเท่านั้น เมื่อพิจารณาดูประเทศที่เป็นสมาชิก และผู้แทนประเทศที่เข้าร่วมประชุม หรือถูกเชิญให้เข้าร่วมประชุม จะเห็นได้ว่าอาณาบริเวณของอีโรปาเริ่มตั้งแต่ประเทศอิหร่าน³ เรื่อยมาจนถึง

¹ EROPA Constitution, Article 5.

² สำหรับประเทศไทย คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เสนอเพื่อขออนุมัติรับเป็นผู้แทนประเทศไทยในเรื่องนี้ โดยเสียดำบารุงในฐานะรัฐสมาชิกปีละ § 1125 จากจ่ายงบประมาณประจำปี ตามบันทึกของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ฉบับที่ 262/2503 ลงวันที่ 29 มกราคม 2503 ถึงปลัดบัญชาการสำนักนายกรัฐมนตรี และบันทึกของสำนักงานบริหารของนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 4526/2503 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2503 ถึงเลขาธิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ ชูบ กาญจนประกร และอมร รักษาศักดิ์, รายงานข้อสังเกตการณ์ประชุมทางวิชาการของอีโรปา ประจำปี 2504, คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรี หน้า 3

สาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่น แล้วตกลงไปทางใต้ รวมสาธารณรัฐจีนชาติ พิธีปิ่นส์ อินโดนีเซีย และต่อไปจนถึงนิวซีแลนด์

ความริเริ่มในการจัดตั้งอโรปาชนัน สืบเนื่องมาจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างผู้แทนจากสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ และผู้แทนจากวงการบริหารของประเทศต่าง ๆ ในภาคตะวันออก ซึ่งได้ไปร่วมประชุมปรึกษาหารือกันเป็นครั้งแรก ณ กรุงเซี่ยงไฮ้ ตามคำเชิญของรัฐบาลสาธารณรัฐเวียดนามเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2501 ในการประชุมครั้งแรกนี้ มีผู้แทนมาจากประเทศต่าง ๆ 10 ประเทศ⁴ ที่ประชุมได้เห็นพ้องต้องกันถึงประโยชน์อันพึงจะได้รับจากการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ในด้านการบริหารทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ ทั้งนี้ด้วยเจตนารมย์อันแน่วแน่ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานและระเบียบปฏิบัติงานที่ดีของรัฐ ในอันที่จะอำนวยความสะดวกให้เกิดความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนและประเทศชาติ

เมื่อได้พิจารณาถึงความริเริ่มจากที่ประชุม ณ กรุงเซี่ยงไฮ้ จะเห็นว่าเป็นความริเริ่มที่ดี และน่าจะได้รับความสนับสนุน ทั้งนี้โดยหลักการ การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในด้านใดด้านหนึ่งอันมีอยู่ในประเทศหนึ่งประเทศใดนั้น ย่อมเป็นทางที่จะนำมาซึ่งความคิดเห็นในอันที่จะปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมการปฏิบัติในประเทศอื่น ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าปัญหาและภาวะการณ์ของแต่ละประเทศจะแตกต่างกันอยู่บ้าง ก็หาใช่อุปสรรคอันสำคัญที่จะทำให้หลักการดังกล่าวเสียไปไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาในด้านการบริหารและประเทศต่าง ๆ ที่คิดจะรวมกลุ่มกันนั้น จะเห็นว่าผู้ที่มาร่วมประชุมนี้มาจากประเทศที่เรียกกันโดยทั่ว ๆ ไป ว่าคล้ายพัฒนาและต่างก็กำลังมุ่งดำเนินนโยบายพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมอยู่ด้วยกันทั้งนั้น นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับความแตกต่างระหว่างประเทศตะวันตกกับประเทศตะวันออกแล้ว จะเห็นว่าขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของประเทศเหล่านี้จะไม่แตกต่างกันมากนัก ย่อมไม่เหมือนกับ ความแตกต่างระหว่างประเทศตะวันออกและตะวันตก ฉะนั้น ปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในการบริหารและการปฏิบัติต่าง ๆ ย่อมจะไม่สู้ผิดแผกไปกว่ากันมากนัก ส่วนเรื่องทางวิชาการและ

⁴ นายฉันทน์ สมิตเวช จากคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และนายเกษม สุวรรณกุล จากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ไปร่วมประชุมจากประเทศไทย โดยมีมูลนิธิเอเชียได้ช่วยเหลือให้ทุนเดินทาง

กรรมวิธีต่าง ๆ นั้นแต่ละแห่งย่อมจะได้รับมาจากประเทศตะวันตกเช่นกัน ทั้งนี้ เพราะศาสตร์ในการบริหารนั้นเจริญขึ้นก่อนและมีการค้นคิดศึกษากันมากในประเทศตะวันตก แต่ละประเทศได้รับถ่ายทอดวิทยาการแขนงนี้มา ก็ย่อมคิดอ่านดัดแปลงแก้ไขให้เหมาะสมกับชนบทรวมเนียมและภาวะในประเทศของตน ฉะนั้น เมื่อประเทศด้อยพัฒนาเริ่มในการที่จะร่วมกันคิดแก้ปัญหาของตน และแลกเปลี่ยนความรู้ความชำนาญระหว่างกัน ย่อมเป็นการกระทำที่ควรแก่การสรรเสริญ และย่อมเป็นที่เชื่อได้ว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์อันพึงจะได้รับร่วมกัน

โดยที่การประชุมครั้งแรกนี้ เป็นแต่เพียงการเริ่มเรื่องของผู้แทนจากประเทศและสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ที่สนใจร่วมกันในเรื่องนี้ ถ้าจะนับว่าเป็นการประชุมทางการก็มิได้จะถูกต้องนัก เพราะเป็นการร่วมประชุมของผู้ที่สนใจในปัญหาร่วมกันประการหนึ่ง และมติของที่ประชุมหาได้เป็นข้อผูกพันประเทศของผู้เข้าร่วมประชุมไม่ อีกนัยหนึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการกระทำแบบสมัครใจของผู้ที่มีความสนใจ ฉะนั้น เมื่อวิเคราะห์เหตุการณ์ประชุม ณ กรุงโซลครั้งนั้น และวิวัฒนาการในระยะต่อมา จะเห็นได้ว่าเป็นการประชุมเพื่อหยั่งเชิงดูท่าทีในเรื่องการรวมกลุ่มทางรัฐประศาสนศาสตร์ระหว่างประเทศชนเท่านั้น และเมื่อบรรดาผู้เข้าร่วมประชุมมีความเห็นสอดคล้องกันในประเด็นดังกล่าว จึงได้พิจารณาหาทางที่จะดำเนินการในขั้นต่อไปในขั้นแรกนี้ เพียงแต่มีความเห็นร่วมกันว่าสมควรจัดมีให้ศูนย์ระหว่างประเทศเพื่อดำเนินการในเรื่องนั้น ฉะนั้น ปัญหาในขั้นต่อไปจึงอยู่ที่การสนับสนุนจากรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ และวิธีการที่ผู้เข้าร่วมประชุมจะขอให้รัฐบาลของตนสนับสนุนศูนย์ระหว่างประเทศแห่งนี้ เพื่อให้ผู้แทนประเทศต่าง ๆ ที่ไปประชุมได้มีเวลาปรึกษาพิจารณาในเรื่องนี้ให้ถ่องแท้อีกครั้งและเพื่อให้แต่ละคนได้มีเวลาพิจารณาถึงทางขอรับความสนับสนุนจากรัฐบาล ที่ประชุมจึงเห็นควรจะให้มีการพิจารณาเรื่องนอกรอบครั้ง จึงลงมติให้จัดการประชุมทางวิชาการ ณ กรุงนิลาภายในเดือนมิถุนายน 2501 โดยขอให้ผู้แทนจากประเทศฟิลิปปินส์ติดต่อขอรับความอุปการะจากรัฐบาลฟิลิปปินส์ การประชุมครั้งนเรียกว่า Regional Conference on Public Administration (RECOPA)

ความมุ่งหมายในการจัดประชุมรีโคปา มีสาระสำคัญ 3 ประการ คือ เพื่อให้โอกาสแก่ผู้แทนที่มาร่วมประชุมครั้งแรกได้พบปะหารือกันอีกครั้งในเรื่องการจัดตั้งศูนย์หรือองค์การรัฐประศาสนศาสตร์ระหว่างประเทศประการหนึ่ง เพื่อเป็นการวางรากฐานให้แก่ผู้แทนแต่ละประเทศ

ในอันที่จะขอรับความสนับสนุนจากรัฐบาล โดยใช้การประชุมทางวิชาการเป็นเครื่องมืออีกประการหนึ่ง และในประการสุดท้ายก็เพื่อทดสอบการจัดดำเนินงานของศูนย์หรือองค์การรัฐประศาสนศาสตร์ระหว่างประเทศตามแผนการณ์ที่วางไว้ ดังนั้นที่ประชุม ณ กรุงโซ่งอนจึงได้ดำเนินการพิจารณาจัดทำหมายกำหนดการสำหรับวโรบายชน โดยกำหนดให้มีการพิจารณาคึกษาทางวิชาการเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์ชนตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวางแผนและโครงการเศรษฐกิจ

Administration of Economic Planning and Programs

2. การศึกษา การเลือกสรร และฝึกอบรมเพื่อบริการสาธารณะ

Education, Recruitment and Training for Public Service

3. ข้อเสนอเพื่อก่อตั้งสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ถาวรประจำภาค

Proposals for the Creation of a Permanent Institution for Public Administration in the Region

หัวข้อทั้งสามนี้ ที่ประชุมได้มอบหมายให้ผู้แทนจากประเทศอินเดีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม เป็นผู้รับไปดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากประเทศต่าง ๆ เพื่อเรียบเรียงเสนอต่อที่ประชุม ณ กรุงมนิลา ตามลำดับ

การประชุม ณ กรุงมนิลา

การประชุม ณ กรุงมนิลาในเดือนมิถุนายน 2501 นั้น ผู้ดำเนินการประชุมได้ติดต่อเชื้อเชิญประเทศต่าง ๆ ให้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมตามพิธีการทางการทูตผ่านกระทรวงการต่างประเทศฟิลิปปินส์ไปยังรัฐบาลประเทศต่าง ๆ การประชุมครั้งนี้มีผู้แทนและผู้สังเกตการณ์จากประเทศต่าง ๆ เข้าร่วม คือ ออสเตรเลีย สาธารณรัฐจีน ฮองกง อินเดีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และสาธารณรัฐเวียดนาม⁵ นอกจากนี้ ยังมีปรากฏว่ามีสถาบันและองค์การอื่น ๆ ได้ส่งผู้แทนไปเข้าร่วมสังเกต

⁵ ประเทศไทยไม่ได้มีรายชื่ออยู่ในการประชุม ณ กรุงมนิลา ทั้งนี้เนื่องมาจากมรดกรรมอย่างกระตั้นหันของผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เป็นผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมประชุม ท่านผู้นั้นคือ คุณฉันทน์ สมิตเวช ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะรัฐประศาสนศาสตร์

การประชุมด้วย เช่น American Academy of Political Science; American Society for Public Administration; Asia Foundation; International Institute of Administrative Sciences; UN Technical Assistance Administration; Society for Public Administration of the Philippines; Vietnamese Association for Administrative Research และหน่วยราชการต่าง ๆ ของรัฐบาลฟิลิปปินส์

นอกเหนือจากพิจารณาทางวิชาการตามระเบียบวาระของการประชุมดังกล่าวแล้ว ที่ประชุมยังได้พิจารณาเรื่องความสำคัญความเป็นและความเหมาะสมในอันที่จะก่อตั้งสถาบันถาวรขึ้นเพื่อเป็นศูนย์การดำเนินการ และประสานงานในรูปการที่ก่อกำเนิดทำอยู่นั้นให้มีประสิทธิภาพ และได้ผลสัมบูรณ์ยิ่งขึ้น ที่ประชุมได้อภิปรายข้อเสนอนี้ในการจัดตั้งองค์การรัฐประศาสนศาสตร์ภาคระหว่างประเทศซึ่งผู้แทนประเทศเวียดนามเป็นผู้เสนอ หลังจากที่ได้อภิปรายกันแล้ว ที่ประชุมมีความเห็นว่ามี ความเหมาะสมในการจัดตั้งสถาบันถาวรขึ้นและพิจารณาว่าหลักการในร่างธรรมนูญขององค์การซึ่งกำหนดชื่อของสถาบันแห่งนี้ว่า Eastern Regional Organization for Public Administration และเรียกอย่างย่อ ๆ ว่า EROPA และกำหนดให้องค์การนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้⁶

1. เพื่อส่งเสริมให้ได้มาและให้มีการใช้ระบบบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมเพื่อผลในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่าง ๆ ในภาคพื้นตะวันออก
2. เพื่อการพัฒนาการของวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และก่อให้เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของวิชา
3. เพื่อส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในการใช้ศิลปวิทยาการทางรัฐประศาสนศาสตร์
4. เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพในการบริหารราชการของบรรดาข้าราชการ ระดับสูงและกลาง
5. เพื่อการพัฒนาวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์
6. เพื่อเป็นสื่อสัมพันธ์ และติดต่อร่วมมือด้านสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์นานาชาติ เพื่อดำเนินการให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว อีโรปาได้กำหนดแผนนโยบายในการปฏิบัติไว้ในธรรมนูญขององค์การ โดยวิธีการดังต่อไปนี้

⁶ EROPA Constitution, Article 3.

1. จัดให้มีการประชุมทางวิชาการเป็นครั้งคราวระหว่างประเทศในเครือสมาคมและจัดประชุมร่วมกันกับสถาบันที่มติดูประสงค์คล้ายกันในภาคอื่น ๆ
2. จัดพิมพ์ผลงานทางวิจัย และจัดทำวารสารขององค์การขึ้น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์การบริหาร
3. จัดดำเนินการแจกจ่ายและแลกเปลี่ยนเอกสารทางวิชาการในบรรดาประเทศสมาชิกสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานวิจัยและรวบรวมเอกสารในปัญหาพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและวิทยาการแขนงที่เกี่ยวข้อง
5. จัดให้มีการฝึกอบรม หรือจัดให้สอนวิชาการต่าง ๆ ในระยะสั้น
6. จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมเพื่อดำเนินการอบรมข้าราชการระดับต่าง ๆ
6. แลกเปลี่ยนศาสตราจารย์ นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในบรรดาประเทศสมาชิก

ตามธรรมเนียมขององค์การซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบแล้วณ อีโรปาจะประกอบด้วยหน่วยงานดังต่อไปนี้ คือ

1. ที่ประชุมสมัชชาทั่วไป
2. คณะกรรมการบริหาร
3. สำนักเลขาธิการ
4. ศูนย์วิจัยรวบรวมเอกสารและเผยแพร่
5. ศูนย์ฝึกอบรม

จากเอกสารและแถลงการณ์ฉบับสุดท้ายของที่ประชุมอีโรปา ปรากฏว่าที่ประชุมได้ตกลงเลือกเอาประเทศฟิลิปปินส์เป็นที่ตั้งสำนักงานเลขาธิการ ประเทศเวียดนามและอินเดียเป็นที่ตั้งศูนย์วิจัยและฝึกอบรมตามลำดับ

แม้ว่าที่ประชุม ณ กรุงมนิลา จะเห็นชอบร่วมกันในการที่จะให้มีองค์การทางรัฐประศาสนศาสตร์ภาคชน จนตกลงรับหลักการในร่างธรรมนูญโดยมีวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติตาม

ที่ได้อ้างมาแต่ก็ตาม ปรากฏว่าในระยะนั้นที่ประชุมยังไม่สามารถจะดำเนินการได้ตามธรรมเนียม
 ๕๕ ๕๖ เป็นเพราะยังมีรัฐสมาชิกไม่ครบองค์ที่จะประกอบขึ้นเป็นองค์การได้ตามที่กำหนดไว้
 ในบทเฉพาะการแห่งธรรมนูญ⁷ ผู้แทนประเทศที่เข้าร่วมประชุมในชั้นแรกของธรรมนูญมีอยู่ 8
 ประเทศ แต่มีเพียง 4 ประเทศ คือ ฮอลันดา เดนมาร์ก กรีซ และสวิตเซอร์แลนด์ และสาธารณ
 รัฐเวียดนามเท่านั้น ที่ได้แสดงความจริงใจสมัครเข้าเป็นรัฐสมาชิก การที่ประเทศอื่นๆ ที่มี
 ผู้แทนเข้าร่วมประชุมแต่ไม่ได้สมัครเข้าเป็นรัฐสมาชิกนั้น เข้าใจว่าหลังจากการประชุมที่ไซ่ง่อน
 แล้วผู้แทนต่างๆ นั้นยังมีได้ทราบตามรัฐบาลของตนในเรื่องขอเป็นสมาชิกขององค์การ ทั้งนี้ มี
 เหตุที่พอจะใช้ประกอบการตัดสินใจได้ดังนี้ คือ (1) ผู้แทนที่ได้ไปร่วมประชุมที่ไซ่ง่อนยังไม่
 เข้าใจเท่าที่ ความมุ่งหมาย และเจตนารมณ์อันแท้จริงของที่ประชุม ณ กรุงไซ่ง่อน จึงเพียง
 แต่รับฟังความคิดเห็นและมติของที่ประชุมเท่านั้น แต่มิได้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อที่จะ
 ให้รัฐบาลของตนสนับสนุนการเข้าเป็นรัฐสมาชิกขององค์การ (2) เมื่อสังเกตดูจากผู้เข้าร่วม
 ประชุมทั้งสองครั้ง พอจะพิจารณาได้ว่าผู้ที่เข้าร่วมประชุมมิได้เป็นผู้แทนโดยตรงของรัฐ หาก
 แต่เป็นผู้แทนจากสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์หรือจากสถาบันการศึกษาชั้นสูงของแต่ละประเทศ
 ซึ่งได้รับความช่วยเหลือต่างๆ จาก ไอ ซี เอ อยู่แล้วเป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบัน
 รัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศต่างๆ ไอ ซี เอ เองก็สนับสนุนการจัดตั้งอโรปาอยู่เป็นอันมาก
 ฉะนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมจึงได้รับความส่งเสริมจาก ไอ ซี เอ ในการเดินทางไปร่วมประชุมหรือ
 ไม่ก็ได้รับความอุดหนุนจากมูลนิธิอื่น ๆ เช่น มูลนิธิเอเชีย เป็นต้น ผู้เข้าประชุมเพียงแต่ขออนุมัติ
 รัฐบาลในเรื่องการเดินทางเท่านั้น ซึ่งก็ไม่น่าจะเป็นภาระต่อรัฐบาลนัก ฉะนั้น เมื่อมติของที่
 ประชุมจะก่อให้เกิดพันธะแก่รัฐบาลของตน ผู้แทนเหล่านั้นจึงไม่อาจปฏิบัติการอย่างหนึ่ง
 อย่างไม่ได้ (3) เป็นที่น่าสังเกตว่าการประชุมกัน ณ กรุงไซ่ง่อนนั้น น่าจะเป็นเพียงการ
 ประชุมหยั่งเสียงระหว่างผู้แทนและผู้สนใจในทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ประชุมเองก็มีแต่เพียง
 หักการแต่ยังมีได้มีการปฏิบัติการพอที่จะเป็นหลักฐานที่ผู้แทนจะนำไปแสดงเหตุผลเพื่อเสนอรัฐ
 บาลขอความสนับสนุนให้เข้าเป็นรัฐสมาชิกได้ ดังนั้น ผู้แทนต่างๆ จึงอยู่ในลักษณะขอทำที่และ
 สถานการณ์ต่อไปก่อนว่าจะเป็นไปในรูปใด ปัญหาข้อนี้จึงเป็นอุปสรรคอันสำคัญอันหนึ่ง

⁷ EROPA Constitution, Article 32.

ต่อการริเริ่มกิจการ ซึ่งผู้ริเริ่มก่อตั้งอีโรปาก็คงตระหนักในปัญหาอันนี้ จึงได้เสนอให้มีการประชุมทางวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ ณ กรุงมนิลา และได้นำเอาปัญหาการจัดตั้งอีโรปามาพิจารณาอีกวาระหนึ่ง ส่วนประการสุดท้ายนั้นน่าจะเป็นปัญหาประจำของการเริ่มเรื่องก่อรูปขององค์การระหว่างประเทศแบบนี้ ในด้านที่เกี่ยวกับกิจการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เฉพาะเรื่อง ทั้งนี้เป็นประเด็นการที่เกิดขึ้นแก่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ในเรื่องนี้ดังได้กล่าวแล้ว การริเริ่มจัดตั้งอีโรปานั้นได้กระทำโดยผ่านทางพิธีการทูตตลอดมา เอกอัครราชทูตจึงผ่านไปตามหน่วยราชการหลายแห่ง เมื่อมาถึงหน่วยที่ตบฏปฏิบัติก็มักจะมีเวลาจนแฉะเต็มทน แม้จะขออนุมัติต่อบุคคลเพื่อเข้าไปร่วมประชุมก็แทบจะไม่ทัน และนอกจากนั้นในบางเรื่องอาจจะมีได้มีการมอบหมายให้ใครเป็นเจ้าของเรื่องนั้นโดยตรง เพื่อขจัดปัญหาในเรื่องนี้ทางคณะรัฐประศาสนศาสตร์จึงได้ขออนุมัติรับเป็นเจ้าของเรื่องอีโรปาดังได้กล่าวแล้ว

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการประชุมทางวิชาการและการประชุมพิจารณาจัดตั้งอีโรปาตามที่เสนอมาแล้วนี้ จะเห็นว่าอีโรปา ยังมีได้เป็นรูปองค์การที่แท้จริงนัก ที่ประชุมไม่สามารถเลือกคณะกรรมการบริหารขึ้นมาดำเนินการได้ ดังนั้น เพื่อให้มีการดำเนินไปพดางก่อน จนกว่าอีโรปาจะมีรัฐสมาชิกครบ 5 รัฐ ซึ่งที่ประชุมหวังเป็นอย่างมากว่าผู้แทนประเทศที่ยังมิได้สมัครคงจะได้ดำเนินการสมัครต่อไปเมื่อติดต่อกับรัฐบาลของตนแล้ว ที่ประชุมจึงพิจารณาเห็นชอบในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารชั่วคราว ซึ่งประกอบด้วยรัฐสมาชิกและผู้แทนประเทศต่าง ๆ ที่เคยเข้าร่วมประชุมทั้งที่ไซ่ง่อนและที่กรุงมนิลา และให้คณะกรรมการบริหารชั่วคราวเป็นผู้ดำเนินงานตามธรรมนูญชั่วคราวที่ได้ตกลงรับร่างไว้แล้วไปพดางก่อน

คณะกรรมการบริหารชั่วคราวได้พิจารณาเลือก Dr. Carlos P. Ramos ผู้อำนวยการสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ และ Dr. Vu Quoc Thong อธิการบดีสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติเวียดนาม เป็นประธานและรองประธานคณะกรรมการบริหารชั่วคราวตามลำดับ ท่านทั้งสองนี้เป็นบุคคลที่ดั่งดั่งสำคัญในการดำเนินการจัดตั้งอีโรปานั้น นอกจากนั้นยังได้ตกลงกันในหลักการว่าจะให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารชั่วคราวขึ้นเพื่อพิจารณาดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ของอีโรปาในเดือนกรกฎาคม 2502 ส่วนสถานที่ประชุมนั้นกำหนดไว้ว่าอาจจะเป็นที่ฮ่องกง โตเกียว หรืออินเดียน ซึ่งจะได้แจ้งให้ทราบในภายหลัง

การประชุม ณ ฮ็องกง

ในระหว่างวันที่ 15-19 ธันวาคม 2502 ผู้แทนและผู้สังเกตการณ์จากออสเตรเลีย สาธารณรัฐเกาหลี นิวซีแลนด์ ฟิลิปปีนส์ และสาธารณรัฐเวียดนาม และมหาวิทยาลัย ฮ็องกง⁸ ได้มาร่วมประชุมกันในฐานะที่เป็นกรรมการบริหารชั่วคราวของอีโรปา ณ มหาวิทยาลัย ฮ็องกงตามกำหนดนัดหมายของประธานกรรมการ ฯ ปราบกฏว่าในการประชุมครั้ง^{๒๕} ผู้อำนวยการของสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์ระหว่างประเทศ (International Institute of Administrative Sciences) ซึ่งมีสำนักงานอยู่ ณ กรุงบรัสเซล ประเทศเบลเยียม Mr. Paul A. Schillings ได้รับเชิญให้ร่วมประชุมด้วยในฐานะวิทยากร ทั้งนี้ สำนักงานรัฐประศาสนศาสตร์ของสหประชาชาติเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ ส่วนค่าใช้จ่ายของสำนักงานเลขาธิการชั่วคราวเกี่ยวกับการประชุม ครั้ง^{๒๕} มูตนิซิเอเซียเป็นผู้ช่วยเหลือ

ผลของการประชุมของคณะกรรมการบริหารชั่วคราว พอสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดค่าบำรุงองค์การสำหรับรัฐสมาชิก \$ 1,125 สถาบันสมาชิก \$ 25 และค่าสมาชิกบุคคล \$ 2.50 ต่อปี และให้จ่ายค่าบำรุงองค์การแก่เลขาธิการเป็นเงินตราของประเทศที่เลขาธิการประจำทำงานอยู่
2. สาธารณรัฐเวียดนามและอินเดียน่าไม่จำเป็นต้องส่งค่าบำรุงองค์การไปให้เลขาธิการ โดยถือว่าประเทศทั้งสองต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของศูนย์บริการของอีโรปาซึ่งตั้งอยู่ในประเทศทั้งสองแล้ว
3. ให้มีการประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 1 ขึ้นในเดือนสิงหาคมหรือธันวาคม 2503 โดยมอบให้ประธานเป็นผู้ติดต่อในเรื่องสถานที่และกำหนดระยะเวลา
4. ให้มีการประชุมทางวิชาการพร้อมกับการประชุมสมัชชาทั่วไปด้วย โดยกำหนดเรื่องการส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม (Strengthening Local Administration for Economic and Social Development) เป็นหัวข้อประชุม โดยแยกเป็นประเด็นใหญ่ เพื่อทำการศึกษา ๘ หัวข้อด้วยกัน คือ

⁸ ตามมติที่ประชุมที่โคปา ประเทศไทยเป็นกรรมการในชุดนี้ด้วย แต่ปรากฏว่าสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับจดหมายเชิญประชุมจากรัฐบาลฟิลิปปินส์เพียงหนึ่งวันก่อนเริ่มประชุม ประเทศไทยจึงจัดส่งผู้แทนไปร่วมด้วยไม่ทัน

- ก. บริการของรัฐบาลกลางต่อรัฐบาลท้องถิ่น (Central Services to Local Government)
- ข. ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอิสระของรัฐบาลท้องถิ่น (Problems of Local Self-Government)
- ค. การบริหารงานพัฒนาชนบท (Administration of Rural Development)

^{๒๕๕๖}
 ทงนหมผู้แทนจากอินโดนีเซีย สาธารณรัฐจีน และสาธารณรัฐเกาหลี รับเป็นผู้รวบรวม
 และเรียบเรียงข้อมูลต่าง ๆ จากประเทศสมาชิกเพื่อเสนอที่ประชุมพิจารณาศึกษาตามลำดับ

๕. คณะกรรมการบริหารชั่วคราวได้เสนอแนะให้ศูนย์วิจัยรวบรวมเอกสารและเผยแพร่
 ณ กรุงโซล เกาหลีใต้ ทำการค้นคว้าพิเศษเรื่อง “โครงการช่วยเหลือทางวิชาการ
 จากแ่งคิดของประเทศผู้รับความช่วยเหลือ” เพื่อเสนอต่อที่ประชุมสมาชิกทั่วไป
^{๒๕๕๖}
 ครั้งที่ 1 ที่จะจัดใหม่ขึ้นด้วย
๖. คณะกรรมการบริหารชั่วคราว เสนอให้เลขาธิการผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งต่อไป พยายาม
 แ่ดงหาผู้ทางเพื่อติดต่อร่วมมือกับสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์ระหว่างประเทศ
 หน่วยชำนาญพิเศษของสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ

การประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 1 ของอีโรปา

ตามที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า อีโรปายังมิได้เป็นองค์การที่สมบูรณ์ตามธรรมนูญ
 เพราะยังขาดรัฐสมาชิกอีกหนึ่งประเทศ แต่ด้วยความพยายามของคณะกรรมการบริหารชั่วคราว
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ประธานกรรมการ ฯ จึงสามารถจัดให้มีการประชุมสมัชชาทั่วไป
^{๒๕๕๖}
 ครั้งที่ 1 ขึ้นได้ ณ กรุงนิดา ในระหว่างวันที่ ๕-11 ธันวาคม ๒๕๐๓ ตามมติของที่ประชุม ณ
 ล่องกง ทงน โดยมีรัฐบาลฟิลิปปินส์ให้ความอุปถัมภ์เป็นเจ้าภาพ นอกจากประเทศต่าง ๆ จะได้
 ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมแล้ว ยังมีองค์การต่าง ๆ ทั้งในและนอกฟิลิปปินส์ส่งผู้แทนสังเกตการณ์
 เข้าร่วมด้วยเป็นจำนวนมาก ประเทศที่ส่งผู้แทนเข้าประชุมมี ออสเตรเลีย จีน ญี่ปุ่น เกาหลี
 เวียดนาม อินโดนีเซีย อินเดีย ปากีสถาน ไทย ฟิลิปปินส์ สหพันธรัฐมลายา และฮ่องกง

หลังจากพิธีเปิดการประชุมโดยประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์แล้ว ผู้ทำหน้าที่
 ประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้แนะนำผู้แทนของประเทศต่าง ๆ ต่อท่านประธานาธิบดีและที่

ประชุม ในโอกาสที่ผู้แทนจากประเทศญี่ปุ่นได้แจ้งให้ประชุมทราบว่า ญี่ปุ่นได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของอีโรปารียบร้อยแล้ว นับเป็นรัฐสมาชิกที่ 7 ของอีโรปา เนื่องจากการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของญี่ปุ่นในฐานะรัฐสมาชิก จึงทำให้อีโรปามีฐานะเป็นองค์การสัมบูรณ์แบบตามที่กำหนดไว้ในธรรมนูญทันที ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่า อีโรปាក่กำเนิดเป็นองค์การระหว่างประเทศขึ้นเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2503

ในวาระเดียวกันนั้น ณ ที่ประชุมกรุงนิดา ผู้แทนจากประเทศไทย ได้แถลงต่อที่ประชุมถึงการที่คณะรัฐมนตรีของรัฐบาลไทยได้อนุมัติให้ประเทศไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิกของอีโรปา ในฐานะรัฐสมาชิกเช่นกัน⁹ ประเทศไทยโดยคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะได้นำดำเนินการสมัครเข้าเป็นสมาชิกตามระเบียบต่อไป ในระยะต่อมาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ติดต่อขอให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการให้ โดยสมัครเข้าเป็นรัฐสมาชิกขององค์การ¹⁰ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2504 ซึ่งเป็นวันเริ่มต้นบึงบประมาณของอีโรปา

เมื่อพิจารณาจากความจำเป็นของอีโรปาดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าช่วงเวลาขององค์การนั้นต้องใช้ในการรวมกลุ่มเพื่อก่อตั้งจนเป็นรูปร่างขึ้นมาได้นั้น กินเวลายาวนานเกือบ 3 ปี ฉะนั้น ความอดทนและความพากเพียรพยายามของท่านผู้ริเริ่มและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ศาสตราจารย์ คาตอลด์ พี. รามอด ผู้อำนวยการสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยพิลปีนส์ ซึ่งเป็นหัวแรงสำคัญที่ชักนำให้เกิดแรงงูใจในระหว่างผู้นำทางรัฐประศาสนศาสตร์ของประเทศต่างๆ ในภาคนี้ ตลอดจนกำลังกายและกำลังปัญญาที่ท่านผู้ริเริ่มได้ทุ่มเทลงไปจนเกิดเป็นผลให้เกิดมีอีโรปาขึ้นเป็นศูนย์ปฏิบัติการระหว่างประเทศเพื่อดำเนินการดังเดิรมและค้นคว้าระเบียบวิธีการบริหารที่ดี ทั้งทางปฏิบัติและทางทฤษฎี อันเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งในอันที่จะได้มาซึ่งรัฐบาลที่ดีของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน จึงเป็นสิ่งที่ควรยกย่องสรรเสริญ

ในขณะนี้จึงกล่าวได้ว่า อีโรปาได้ผ่านอุปสรรคในระยะแรกไปเรียบร้อยแล้ว เป็นองค์การที่สัมบูรณ์ตามแบบฉบับขององค์การระหว่างประเทศ มีธรรมนูญที่ได้ตกลงร่วมกันวาง

⁹ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ 5922/2503 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2503 ถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

¹⁰ หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ 2308/2503 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2503 ถึงปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

ได้เป็นแนวปฏิบัติ มีหน่วยบริหารและหน่วยปฏิบัติการที่จะดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงหวังว่าอีโรเปาคงจะเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามวันเวลาที่ผ่านไป การเติบโตของอีโรปานั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิกประเภทต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือรัฐสมาชิก หลังจากการประชุมคณะกรรมการบริหารของอีโรปาที่ญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 23 กรกฎาคม-5 พฤศจิกายน 2504 ก็อีโรปามีรัฐสมาชิกอยู่ 6 ประเทศ คือ สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส อิตาลี ฟิลิปปีนส์ เวียดนาม ญี่ปุ่น ไทย ซึ่งเป็นจำนวนเท่าเดิมหลังจากประเทศไทยได้สมัครเป็นสมาชิกแล้ว ส่วนสถาบันสมาชิกและสมาชิกรายบุคคลนั้นมีอยู่ 10 และ 5 ตามลำดับ¹¹ เมื่อพิจารณาดูประเทศในอาณาบริเวณของอีโรปาดังกล่าวแล้ว จะเห็นว่า มีอยู่ถึง 20 ประเทศเป็นอย่างน้อย ในจำนวนนี้มีอยู่ 2 ประเทศที่สมัครเป็นสถาบันสมาชิก คืออินเดียนและอินโดนีเซีย ผู้เขียนไม่สามารถที่จะหาเหตุผลที่อินเดียนมีสมัครเข้าเป็นรัฐสมาชิกได้ ส่วนอินโดนีเซียนั้นพอจะคาดคะเนได้ว่า คงเนื่องมาจากมีจีนชาติเข้าเป็นรัฐสมาชิกแล้ว อินโดนีเซียและจีนชาติไม่มีสัมพันธภาพต่อกัน จึงเพียงไปสมัครเป็นสถาบันสมาชิก ฉะนั้น เหตุการณ์แบบเอเชียเกมต์ ครั้งที่ 4 อาจจะมีชน ถ้าจีนชาติหรืออินโดนีเซีย รั้งเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาทั่วไป หรือการประชุมคณะกรรมการบริหารขององค์การ แต่ปัญหาอาจจะหลีกเลี่ยงได้ โดยไม่จัดให้มีการประชุมขึ้นในไต้หวันหรืออินโดนีเซีย

ฉะนั้น ปัญหาขั้นต่อไปของอีโรปาย่อมขึ้นอยู่กับการเพิ่มจำนวนรัฐสมาชิก ทำอย่างไรอีโรปาจึงจะมีจำนวนรัฐสมาชิกพอเพียงที่จะดำเนินงานได้ตามโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ ตามรายงานของเลขาธิการชั่วคราว ในการประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 1 ปรากฏว่า รายได้จากค่าบำรุงของรัฐสมาชิกไม่พอกับรายจ่ายในการดำเนินงานของอีโรปา ดังนั้น นอกจากอีโรปาจะแสวงหาแหล่งสนับสนุนทางการเงินจากสหประชาชาติหรือมูลนิธิต่างๆ แล้ว อีโรปาจำเป็นต้องหารัฐสมาชิกเพิ่มขึ้น การที่จะได้มาซึ่งรัฐสมาชิกเพิ่ม ย่อมขึ้นอยู่กับการดำเนินงานในระยะต่อไปของอีโรปา ถ้าผลงานของอีโรปาเป็นที่พอใจและประเทศที่เหลือในภาคนี้เห็นว่าจะได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมอีโรปาก็เป็นที่หวังว่าประเทศต่างๆ คงจะร่วมมือให้ความสนับสนุน

จากการประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 1 ณ กรุงมนิลาในครั้งนั้น ทำให้กรรมนุญของอีโรปามีผลบังคับใช้โดยทันที ดังนั้น ในระหว่างการสัมมนาทางวิชาการตามหัวข้อดังกล่าวข้างต้น

11 ชูบ กาญจนประกร และอมร รัชยาสดี *op. cit.*, หน้า 3

ที่ประชุมจึงได้ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องตามบทบัญญัติของธรรมนูญ เช่น การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร เลขานุการพิจารณารับสมัครและเรื่องอื่น จากแถลงการณ์ทางการประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 1 ปรากฏว่าคณะกรรมการบริหารชุดแรกของอีโรปาประกอบด้วยชนดวยรัฐสมัครจาก 5 ประเทศเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น คือ ผู้แทนจากออสเตรเลีย ญี่ปุ่น จีน ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม และสถาบันสมัครอีก 2 ท่าน คือ สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์แห่งอินเดีย และสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติอินโดนีเซีย สำหรับเลขานุการนั้นได้แก่ ศาสตราจารย์คาลอด ฟี. รามอลด์ แห่งคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์

คณะกรรมการบริหารชุดนี้ได้เปิดประชุมพิจารณาหารือวางนโยบายและแนวทางเพื่อปฏิบัติในระยะของปีต่อไป เพื่อเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมสมัชชาทั่วไปตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญขององค์การ เรื่องสำคัญที่ประชุมได้อนุมัติคือ ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารประจำปี 2504 ที่กรุงโตเกียว ในระหว่างเดือนตุลาคมหรือพฤศจิกายนและให้จัดดำเนินการสัมมนาทางวิชาการชนพร้อมกับการประชุมนี้ด้วย ส่วนเรื่องที่จะสัมมนาคือ การบริหารงานมหานครกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

การประชุม ณ กรุงโตเกียว

การประชุมของอีโรปาที่กรุงโตเกียวได้กำหนดขึ้นในระหว่างวันที่ 28 ตุลาคม ถึง 5 พฤศจิกายน โดยแบ่งการประชุมออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การประชุมคณะกรรมการบริหาร ซึ่งเป็นการประชุมตามปกติประจำปีเพื่อพิจารณาปัญหาและกิจการโดยทั่วไปของอีโรปาภายในรอบปีที่ผ่านมา และวางแผนงานเพื่อปฏิบัติในรอบปีต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการพิจารณาเตรียมการประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นประการสำคัญที่สุดของการประชุมคณะกรรมการต้องพิจารณาหาประเทศที่จะจัดการประชุมและพิจารณาวางระเบียบวาระการประชุมตลอดจนกำหนดหัวข้อที่จะทำการวิจัยและประเทศผู้รับทำการวิจัย อันเป็นผลให้เกิดการประชุม ณ กรุงเทป ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

2. การประชุมทางวิชาการ ตามกำหนดการที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 1 ณ กรุงนิลา โดยจะทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องการบริหารเขตชุมชนกับการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคม (Urban Administration and Economic Development) ตามที่กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ตามหัวข้อ และมีประเทศผู้รับทำการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากประเทศในเครือขององค์การเพื่อเด่นชัดที่ประชุม¹²

- ก. การบริหารงานมหานคร (Metropolitan Administration)
ประเทศออสเตรเลียเป็นผู้ทำการวิจัย
- ข. การบริหารงานเทศบาลกับการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน (City Administration and Citizens' Participation in Urban Administration)
สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์อินเดียเป็นผู้ทำการวิจัย
- ค. การบริหารงานท้องถิ่นกับการพัฒนาการเศรษฐกิจ (Local Administration and Economic Development)
ประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้ทำการวิจัย

การบริหารของยุโรป

ตามที่ได้กล่าวแล้วว่ายุโรปได้ก่อรูปขึ้น เป็นองค์การระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมการบริหารราชการและการศึกษาดิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ ทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ ดังวัตถุประสงค์และวิธีการจะดำเนินการให้บรรลุถึงจุดหมายตามที่ได้บัญญัติไว้ในธรรมนูญขององค์การ เพื่อให้การปฏิบัติดำเนินการไปในวิถีที่ถูกต้องและเหมาะสม ธรรมนูญของยุโรปจึงกำหนดหน่วยบริหารงานไว้ดังต่อไปนี้

1. สัมชชาทั่วไป
2. คณะกรรมการบริหาร
3. ด้านงานเลขาธิการ
 - ก. ศูนย์วิจัย เอกสารและเผยแพร่
 - ข. ศูนย์บริการฝึกอบรม
 - ค. ศูนย์ปฏิบัติการศึกษาดิจัยการบริหารงานท้องถิ่น¹³

¹² คุราชละเอียตจาก ชูบ กาญจนประทร และ อมร รักษาสัตย์ *op. cit.*

¹³ *Ibid.*, หน้า 3

สมัชชาทั่วไป (The General Assembly) คือที่ประชุมใหญ่ขององค์การซึ่งประกอบด้วยสมาชิกทั้ง 3 ประเภทคือ รัฐสมาชิก สถาบันสมาชิกและสมาชิกบุคคล ตามปกติสมัชชาทั่วไปจะมีการประชุมทุก ๆ สองปี¹⁴ ซึ่งประธานคณะกรรมการบริหารจะเป็นผู้เรียกประชุม กำหนดสถานที่และเวลา คณะกรรมการบริหารหรือรัฐสมาชิกซึ่งมีจำนวนครึ่งหนึ่ง อาจขอให้เปิดการประชุมสมัชชาทั่วไปเป็นพิเศษก็ได้ แต่ในธรรมนูญขององค์การมิได้กำหนดไว้ว่าจำนวนสมาชิกเท่าใด หรือประเภทละเท่าใด จึงจะทำให้สมัชชาทั่วไปเป็นที่ประชุมที่ครบองค์ได้ ที่เป็นเช่นนี้ น่าจะวิเคราะห์ได้ว่า ท่านผู้ร่างรัฐธรรมนูญ และผู้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ อาจมิได้นึกถึงเรื่องนี้ หรืออาจจะพิจารณาแล้วแต่เห็นว่าไม่ควรกำหนดไว้เพราะเชื่อในหลักการที่ว่าหัวใจของการบริหารของยุโรปอยู่ที่สมัชชาทั่วไป เพราะเป็นผู้จัดวางและกำหนดนโยบายทั่วไปขององค์การให้คณะกรรมการบริหารดำเนินงาน ฉะนั้น สมาชิกทุกประเทศควรจะต้งมาประชุม อีกประการหนึ่งอาจจะเป็นความประสงค์ของธรรมนูญ ที่จะเปิดโอกาสให้ที่ประชุมสมัชชาทั่วไปพิจารณาเอาเองว่า การประชุมที่จัดใหม่แต่ครั้งนั้นถือว่าครบองค์ประชุมหรือไม่ แต่เมื่อพิจารณาถึงวิธีการที่ยุโรปเคยปฏิบัติมาแล้วในการประชุมแต่ละครั้ง จะเห็นว่าปัญหาองค์ประชุมน่าจะไม่มีเกิดขึ้นได้เพราะวิธีปฏิบัติที่แล้ว ๆ มาได้ปฏิบัติโดยพิธีทางการทูต และจัดให้มีการประชุมทางวิชาการร่วมกันไปทุกครั้ง เรื่องการประชุมนี้จะได้กล่าวต่อไปเพื่อให้ท่านสนใจเข้าใจวิธีและการประชุมที่จะจัดขึ้นในกรุงเทพฯ ครอง

ตามธรรมนูญของยุโรป สมัชชาทั่วไปจะเป็นผู้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติอย่างกว้างเพื่อเป็นหลักให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้ดำเนินงานต่อไป ทั้งนวมทั้งการปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินขององค์การด้วย โดยสมัชชาทั่วไปเป็นผู้แต่งตั้งผู้ตรวจบัญชี เนื่องจากยุโรปจัดให้มีการประชุมสมัชชาทั่วไปทุก ๆ สองปีเป็นปกติ ฉะนั้น การกำหนดนโยบายต่าง ๆ จึงจัดทำขึ้นทุกระยะสองปี ส่วนปัญหาต่างๆ ในสมัชชาทั่วไปให้ตัดสินโดยใช้คะแนนเสียงส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ คณะกรรมการบริหาร (The Executive Council) นโยบายต่างๆ ของยุโรปกำหนดขึ้นโดยมติของที่ประชุมสมัชชาทั่วไป ส่วนการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายนั้น เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร ซึ่งสมัชชาทั่วไปเป็นผู้เลือกตั้งขึ้นทุก ๆ สองปี โดยการลงคะแนนลับ เนื่อง

¹⁴ ได้ทราบว่า คณะกรรมการบริหารจะได้เสนอแก้ไขธรรมนูญของยุโรป ณ การประชุมที่กรุงเทพฯ เพื่อให้มีการประชุมสมัชชาทั่วไปทุก ๆ ๓ ปี

จากองค์การมีสมาชิกอยู่ 3 ประเภทคือ รัฐสมาชิก (State member) กลุ่มสมาชิก (Group member) และสมาชิกบุคคล (Individual member) สมาชิกต้องประเภทแรกเท่านั้นที่มีสิทธิเลือกกรรมการบริหารขององค์การ ส่วนสมาชิกประเภทที่ตามมาไม่มีสิทธิในการเลือกแต่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการ กรรมการคณะมี 7 คน ประกอบด้วยประธาน รองประธาน และกรรมการอีก 5 คน ซึ่งในจำนวนนั้นจะมีกลุ่มสมาชิกและสมาชิกบุคคลได้เพียงสองคนเท่านั้น ส่วนตำแหน่งประธานและรองประธานนั้น ได้เคยส่งมอบไว้สำหรับรัฐสมาชิกโดยเฉพาะ แต่ต่อมาได้มีการแก้ไขธรรมนูญใหม่ยกเลิกข้อความนั้นเสียและเพื่อให้ประเทศลี้ภัยมากมีอำนาจรับผิดชอบในองค์การพอก ๆ กัน จึงได้กำหนดไว้ให้ประเทศหนึ่งอยู่ในคณะกรรมการได้เพียงหนึ่งคน¹⁵

คณะกรรมการบริหารเป็นหน่วยงานแผนงานโดยละเอียด เพื่อกำหนดงานขององค์การ พิจารณาข้อแย้งและวิธีปฏิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์การ จัดทำงบประมาณและควบคุมการเงินตามมติของสมัชชาทั่วไป พิจารณากำหนดเวลา สถานที่และจัดทำระเบียบวาระการประชุมสมัชชาทั่วไป นอกจากนั้น ธรรมนูญขององค์การยังได้ให้อำนาจกรรมการคณะนี้ดำเนินการใด ๆ ได้ ในเมื่อพิจารณาเห็นว่าอยู่ในขอบข่ายความสนใจและวัตถุประสงค์ขององค์การ รวมทั้งการพิจารณาต่อบุคคลและเงินตอบแทนสำหรับผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริหารต่าง ๆ ขององค์การ

ประธานคณะกรรมการบริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมการบริหารงานขององค์การและเป็นตัวแทนองค์การในกรณีต่าง ๆ กรรมการคณะนี้ประชุมกันอย่างน้อยปีละครั้งที่สำนักงานเลขาธิการหรือที่อื่นใดแต่จะกำหนด ตามปกติและเพื่อประหยัด กรรมการบริหารจะเข้าประชุมในคาบเวลาที่จะมีการประชุมสมัชชาทั่วไป โดยกำหนดประชุมกันก่อนการประชุมสมัชชาทั่วไปเล็กน้อย ทั้งนี้เพื่อพิจารณาปัญหาต่าง ๆ และจัดทำรายงานการปฏิบัติต่อสมัชชาทั่วไป รวมทั้งการนัดประชุมในปีต่อไปเพื่อจัดเตรียมการประชุมสมัชชาทั่วไปและพิจารณาการดำเนินการกิจต่าง ๆ ขององค์การในรอบปี ส่วนคณะกรรมการชุดใหม่ก็มักจะนัดประชุมหลังจากได้รับเลือกตั้งแล้ว

¹⁵ ตามธรรมนูญขององค์การมิได้กำหนดจำนวนผู้แทนรัฐสมาชิกที่จะเข้าร่วมในการประชุมสมัชชาทั่วไปเท่าที่ปรากฏรัฐสมาชิกส่งผู้แทนไปร่วมประชุมเป็นคณะ โดยปกติประเทศที่จัดการประชุมมักจะมีกลุ่มผู้แทนใหญ่กว่าประเทศอื่น แต่เวลาลงมติมักจะแบ่งเสียงเพียงหนึ่ง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดไว้ให้ประเทศหนึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารได้เพียงคนเดียว ทั้งนี้เพื่อป้องกันการผูกขาดการบริหารองค์การโดยประเทศใดประเทศหนึ่ง

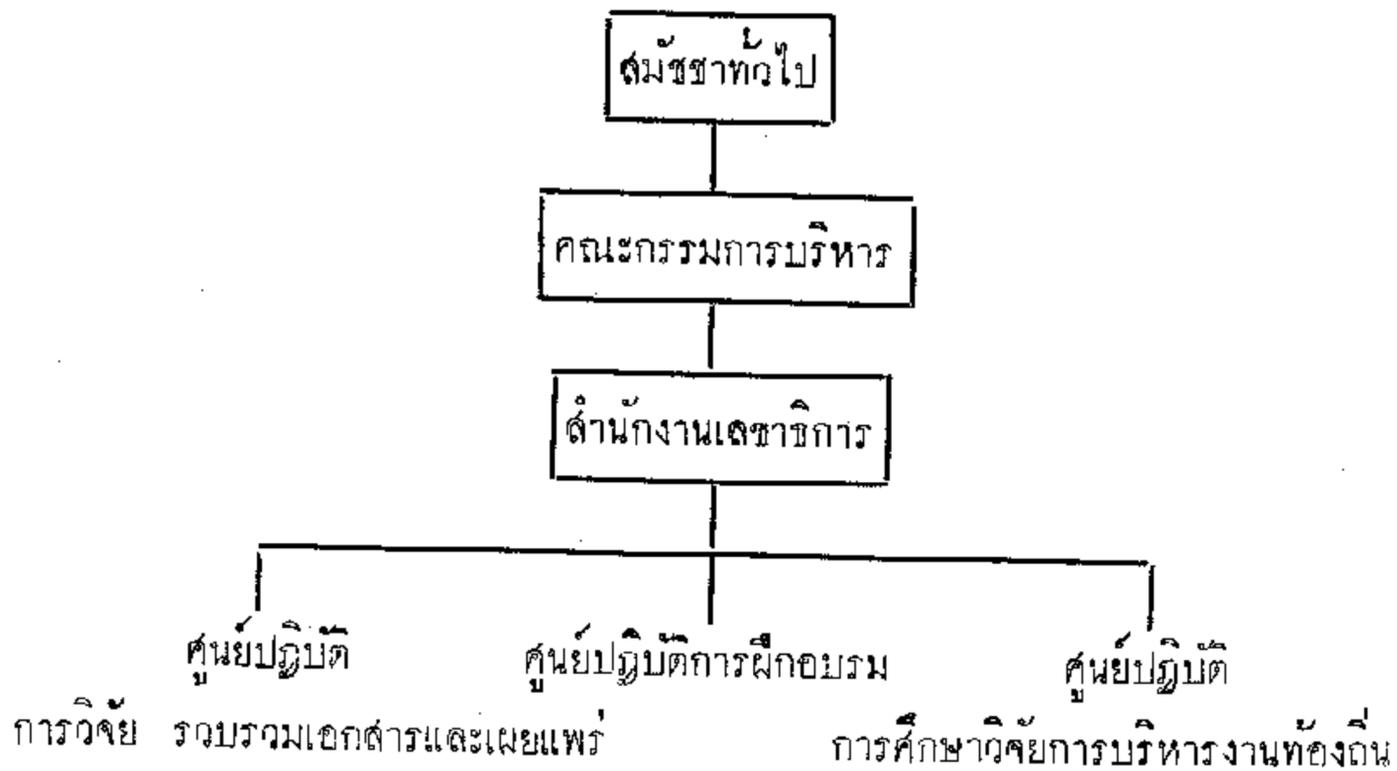
นอกจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการบริหารยังมีหน้าที่ในการพิจารณา รับผิดชอบด้านสิทธิและเสรีภาพบุคคลด้วย ส่วนรัฐสมาชิกนั้นสมาชิกทั่วไปเป็นผู้อนุมัติโดยคะแนนเสียงสองในสามตามข้อเสนองานของคณะกรรมการบริหาร มติต่าง ๆ ของกรรมการให้ถือคะแนนสองในสาม

คณะกรรมการบริหารชุดแรกของยุโรป ซึ่งได้รับเลือกในการประชุมสมัชชาทั่วไป ครั้งที่ 1 ณ กรุงนิดา เมื่อปี 2503 ประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศออสเตรีย เดนมาร์ก ฝรั่งเศส กรีซ อิตาลี และเยอรมนี และผู้แทนสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์อินเดียนและผู้แทนสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติอินโดนีเซีย

สำนักงานเลขาธิการ (The Secretariat) ตามมติของยุโรป ณ ที่ประชุมกรุงนิดา ในปี พ.ศ. 2501 กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการตั้งอยู่ ณ กรุงนิดา และจากการประชุมสมัชชาทั่วไป ครั้งที่ 1 ดร. คาลดอล์ฟ พี. รามอส ผู้ช่วยการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ และเป็นผู้แทนในคณะผู้แทนฟิลิปปินส์ในการประชุมครั้งนี้ ได้รับเลือกเป็นเลขาธิการคนแรกของยุโรปเพื่อประหยัดและระมัดระวัง ท่านผู้ซึ่งใช้คณะรัฐประศาสนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ เป็นสำนักงานเลขาธิการของยุโรป ตำแหน่งเลขาธิการนี้ สมัชชาทั่วไปอาจจะมอบอำนาจให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้แต่งตั้งก็ได้ โดยทั่วไป เลขาธิการมีหน้าที่ประจำในการดำเนินงานตามมติและข้อแนะนำของคณะกรรมการบริหาร ติดต่อประสานงานกับภายนอก ประสานงานระหว่างศูนย์ปฏิบัติการต่าง ๆ ขององค์การ เตรียมการประชุมสมัชชาทั่วไป จัดทำแผนการและรายงานกิจการต่าง ๆ จัดทำงบประมาณประจำปีเสนอคณะกรรมการบริหาร และต้องเสนอรายงานประจำปีต่อคณะกรรมการบริหาร

ตามที่ได้กล่าวแล้วในตอนต้น ที่ประชุมยุโรป ณ กรุงนิดาได้มีมติรับรองร่างขรรณนุญซึ่งได้บัญญัติแนวปฏิบัติไว้อย่างกว้าง ๆ ให้ยุโรปดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้เป็นไปตามมติดังกล่าว ที่ประชุมมีมติในระยะแรกนี้ ควรให้มีสำนักงานเลขาธิการอยู่ในฟิลิปปินส์ ให้มีศูนย์วิจัยเอกสารและเผยแพร่อยู่ในเวียดนาม และให้มีศูนย์การฝึกอบรมอยู่ในอินเดียน และจากการประชุมคณะกรรมการบริหาร ณ กรุงโตเกียว และในปี พ.ศ. 2504 ที่

ประชุมมติให้ตั้งศูนย์ปฏิบัติการศึกษาดิจัยการบริหารงานท้องถิ่นในญี่ปุ่น โดยใช้ Local
Autonomy College ณ กรุงโตเกียวเป็นสำนักงานชั่วคราว ศูนย์ปฏิบัติการทั้งสามนี้อยู่ในความ
รับผิดชอบของผู้บัญชาการ ซึ่งคณะกรรมการบริหารเป็นผู้แต่งตั้ง และตามธรรมเนียมขององค์
การศูนย์ปฏิบัติการเหล่านี้ภายใต้การควบคุมและประสานงานของเลขาธิการ ดังนั้น การบริ
หารงานของอีโรปาจึงมีรูปแบบตามแผนภูมิต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาจากประเทศที่ตั้งศูนย์ปฏิบัติการทั้งสามแห่งของอีโรปานั้นแล้ว จะเห็นว่าใน
ระยะแรกนี้อีโรปามุ่งหวังจะใช้ประโยชน์จากเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่แล้วในแต่ละประเทศให้
เป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานขององค์การและประเทศสมาชิก ซึ่งนอกจากจะเป็นการประหยัด
แล้ว ยังทำให้อีโรปาในระยะแรกเริ่มซึ่งมีฐานะทางการเงินไม่สู้จะดีนัก ให้สามารถปฏิบัติการ
ไปได้ ทั้งนี้โดยขอร้องให้รัฐบาลของประเทศที่ตั้งศูนย์ช่วยเหลือออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
ผู้เขียนเข้าใจว่ารัฐบาลแต่ละประเทศคงยินดีให้ความร่วมมือ เพราะนอกจากจะเป็นเกียรติแก่ประ
เทศของตนแล้ว ยังจะได้ประโยชน์ในการฝึกหัดคนของตนให้คุ้นเคยกับงานในด้านนี้ ซึ่งอาจจะ
เป็นตัวอย่างแก่ประเทศอื่นในโอกาสข้างหน้าด้วย นอกจากนี้ เมื่อประมาณการดูแล้ว ค่าใช้
จ่ายในการดำเนินงานก็ไม่สู้จะมีอะไรมากนัก เพราะสถาบันต่าง ๆ ที่รับเป็นศูนย์ปฏิบัติการขององค์

การมีเครื่องใช้ไม้สอยและคนพอที่จะดำเนินการได้ และแต่ละแห่งได้ดำเนินงานในด้านนั้นอยู่แล้ว ฉะนั้น จึงมีเหตุผลพอที่จะพิจารณาได้ว่า ประโยชน์ที่จะได้รับนั้นมีมากกว่างบประมาณที่รัฐบาลนั้น ๆ เสียไป

เมื่อพิจารณาคูณย์ปฏิบัติทางตามแห่งที่กล่าวมาแล้ว ปรากฏว่าคูณย์ฝกอบรม ซึ่งตั้งอยู่ ณ ตำบลรัฐประศาสน์คำสัตว์อินเดียน ยังมีได้ดำเนินการอันใดเป็นชั้นเป็นอันดำหรับอีโรปา ผู้เขียนทราบแต่เพียงว่าตำบลนั้นเป็นตำบลที่ขอเลี้ยงทางด้านฝกอบรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก และได้รับความสนับสนุนจากรัฐบาลอินเดียนมาก ส่วนคูณย์ปฏิบัติ ณ Local Autonomy College ในกรุงโตเกียว นั้น เพิ่งเปิดดำเนินการและยังไม่มีรายงานปฏิบัติการอันใดจากตำบลแห่งนั้น ทั้งนี้ อาจจะวิเคราะห์ได้ว่า อีโรปามีความมุ่งหมายจะใช้ประโยชน์จากคูณย์ทั้งสองแห่ง ดำเนินกิจกรรมขององค์การเพื่อประโยชน์ของสมาชิกในโอกาสอันควร ในเมื่อสถานการณ์ทางการเงินและความเป็นปึกแผ่นของอีโรปาดังกล่าวจะขยายบริการขององค์การออกไปอีกได้ ฉะนั้น ในที่นี้จึงขอพูดถึงแต่คูณย์ปฏิบัติการวิจัย รวบรวมเอกสารและเผยแพร่ของอีโรปาเพียงแห่งเดียว เพราะเป็นหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การอยู่

คูณย์ปฏิบัติการวิจัย รวบรวมเอกสารและเผยแพร่ของอีโรปา ตั้งอยู่ ณ ตำบลรัฐประศาสน์คำสัตว์แห่งชาติ กรุงไซ่ง่อน ตำบลนั้นชนตรงต่อสำนักประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเวียดนาม เวียดนามเป็นประเทศหนึ่งที่รู้สึกและเข้าใจในปัญหาการขาดแคลนนักบริหารและความด้อยพัฒนาในวิทยาการแขนงหนึ่งของตน จึงได้พยายามสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ ด้วยความร่วมมือของสหรัฐอเมริกา รัฐบาลเวียดนามได้จัดตั้งตำบลนั้นขึ้นเพื่อผลิตนักบริหารออกไปรับใช้ประเทศ ตำบลนั้นแห่งนี้ได้เคยร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับมหาวิทยาลัยรัฐมิชิแกน¹⁶ (Michigan State University) ดำเนินการสอนและค้นคว้าทางรัฐประศาสน์คำสัตว์อยู่อย่างรีบเร่ง คำศรัทธาจารย์และผู้เชี่ยวชาญกลุ่มใหญ่จากมิชิแกนได้มาประจำทำงานร่วมกับชาวเวียดนาม ดำเนินการสอนและศึกษาค้นคว้าปัญหาต่าง ๆ ในการบริหาร รวมทั้งการผลิตตำราและเอกสารเพื่อการศึกษา เนื่องจากตำบลแห่งนี้ชนตรงต่อสำนักประธานาธิบดี การ

¹⁶ ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยรัฐมิชิแกนได้ถูกเลิกตั้งไปแล้ว ทำที่ทราบ เนื่องจากเหตุผลที่ว่า ผู้เชี่ยวชาญบางท่านเมื่อกลับสหรัฐแล้ว ได้เขียนบทความลงวารสารทั้งในและนอกประเทศวิพากษ์วิจารณ์การบริหารของรัฐบาลเวียดนามเป็นอย่างมาก

ปฏิบัติการต่าง ๆ จึงเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น ศูนย์ปฏิบัติแห่งนี้ของอีโรปาลจึงมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงานของอีโรปาลได้เป็นอย่างดี

สำหรับกิจกรรมของอีโรปาลที่สถาบันแห่งนี้กำลังดำเนินอยู่นั้น พอจะกล่าวได้โดยสังเขปดังนี้ รับหน้าทรวงบรวมนข้อมูลจากประเทศต่าง ๆ เพื่อเรียบเรียงเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการในการประชุมของอีโรปาล โดยทางปฏิบัติ ผู้แทนประเทศที่รับจะทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องใด จะเป็นผู้จัดทำแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากประเทศสมาชิก ศูนย์แห่งนี้จะเป็นหน่วยประสานงานปรับปรุงแบบสอบถามของแต่ละประเทศได้เป็นรูปร่างสอดคล้องกับเรื่องที่จะทำการศึกษา แล้วจัดส่งไปให้ประเทศสมาชิก เพื่อให้ประเทศสมาชิกจัดตอบแบบสอบถามและจัดส่งไปยังประเทศเจ้าของแบบสอบถามเพื่อดำเนินการต่อไป พร้อมกันนั้นก็ขอให้จัดส่งไปยังศูนย์เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานและเพื่อการค้นคว้า นอกจากนี้ศูนย์ปฏิบัติแห่งนี้ยังได้จัดทำวารสารขององค์การและทำการค้นคว้าในเรื่องต่าง ๆ ตามจะเห็นสมควรหรือได้รับมติจากคณะกรรมการบริหาร แล้วจัดพิมพ์เผยแพร่ให้แก่ประเทศสมาชิก

การประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 2

การประชุม ณ กรุงทเพฯ ในระหว่างวันที่ 7-17 ตุลาคมนี้ เป็นการประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 2 ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากมติของคณะกรรมการบริหารที่ได้ประชุมกัน ณ กรุงโตเกียวเมื่อเดือนตุลาคม 2504 โดยขอเชิญให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมและคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้รับเป็นเจ้าภาพได้ โดยมีคณะรัฐประศาสนศาสตร์เป็นเจ้าของเรื่อง

สำหรับหัวข้อวิชาการที่จะทำการศึกษาค้นคว้าในการประชุมที่กรุงทเพฯ ครั้งนี้นั้น ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารเห็นชอบที่จะได้จัดทำในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล (Personnel Management and Administration) โดยกำหนดขอบเขตการค้นคว้าไว้ 3 เรื่อง คือ

1. องค์การบริหารงานบุคคล: รูปขององค์การ หน้าที่และความรับผิดชอบ (Organization of Civil Service: Structure, Duties and Responsibilities)
2. การฝึกอบรมข้าราชการเพื่อการพัฒนาการเศรษฐกิจ (Training of Government Officials for Economic Development)

3. การจัดเตรียมในทางวิชาการแก่ข้าราชการ ก่อนและหลังการเดือกสรรและพิจารณา
ศึกษาเกี่ยวกับวิชาเฉพาะเพื่อความรอบรู้พิเศษกับวิชาการทั่วไป (Academic Prepa-
ration of Government Officials : Prior to and After Recruitment, and Generalized
Versus Specialized Training)

ตามหัวข้อข้างต้นนี้ ประเทศที่รับทำการศึกษาดิจัย คือ ฟิลิปปีนส์ ไทย และจีนชาติตาม
ลำดับ และเพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปด้วยดีและเกิดประโยชน์แก่สมาชิก คณะกรรมการ
บริหารได้มอบให้ฟิลิปปีนส์เป็นผู้ช่วยวิจัยกรองและประมวลขึ้นเป็นเอกสารหนังสือขนาดใหญ่
และให้นำเสนอต่อที่ประชุมสมัชชาทั่วไปด้วย ส่วนกำหนดการปฏิบัติงานวิจัยนั้นให้ถือปฏิบัติ
ดังนี้

1. ให้ประเทศผู้รับทำการวิจัยเสนอแบบสอบถาม (Questionnaire) ไปยังศูนย์ปฏิบัติการ
วิจัย ณ กรุงโซ่งอน ภายในสิ้นเดือนกุมภาพันธ์
2. ศูนย์การวิจัย ณ กรุงโซ่งอนจะปรับปรุงแบบสอบถามให้สอดคล้องกัน และจัดส่ง
ไปให้ประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อบันทึกข้อมูลต่าง ๆ โดยจัดส่งตามสายการทูต ภายใน
สิ้นเดือนมีนาคม
3. ขอให้ประเทศต่าง ๆ ตอบข้อสอบถามแล้วส่งกลับไปที่ประเทศผู้ทำการวิจัย ภายใน
สิ้นเดือนมิถุนายน
4. ประเทศผู้ทำการวิจัย รวบรวมผล เสนอที่ประชุมสมัชชาทั่วไป ณ กรุงเพทฯ เพื่อ
ใช้เป็นแนวทางในการอภิปรายทางวิชาการต่อไป

คณะกรรมการบริหารมีมติให้ถือกำหนดการดังกล่าวนี้เป็นหลักในการดำเนินการวิจัย
ในปีต่อไปด้วย

เพื่อให้ท่านผู้อ่านและผู้ประสงค์จะเข้าร่วมการประชุมได้เข้าใจระเบียบการและติดตาม
การประชุมทางวิชาการครั้งต่อไปได้ถูกต้อง จึงขอเสนอวิธีดำเนินการประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 2
และหมายกำหนดการไว้พอเป็นสังเขปดังนี้¹⁷

¹⁷ ขอให้ดูรายละเอียดเกี่ยวกับการประชุม จากหมายกำหนดการประชุมสมัชชาทั่วไปครั้งที่ 2 ของอีโรปา
ณ กรุงเพทฯ โดยจะขอได้จากคณะรัฐประศาสนศาสตร์ หรือที่ศาลาสันติธรรมในระหว่างการประชุม

ผู้ที่ได้รับเชิญให้เข้าประชุม สมาชิกของอิโรปาทุกประเภท ผู้แทนจากประเทศอาฟกานิสถาน พม่า ลังกา อินเดีย อินโดนีเซีย อิหร่าน เกาหลี ดาว มลายา เนปาล สิงคโปร์ นิวซีแลนด์ ปากีสถาน องค์การระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยต่างประเทศ และผู้แทนสถาบันการศึกษา องค์การ บริษัทและเอกชนในประเทศ

เวลา วันที่ 7-17 ตุลาคม 2505 เข้าเริ่ม 9.30 น. ปลาย 14.30 น.

สถานที่ ศาลาต้นติชธรรม ถนนราชดำเนิน พระนคร

ภาษา ในการประชุมใช้ภาษาอังกฤษภาษาเดียว

วิธีดำเนินการประชุม ผู้เข้าประชุมทุกคนต้องลงทะเบียนและจะได้รับแจกเอกสารต่าง ๆ ก่อนเข้าฟังการประชุม

ในตอนเช้าของวันเปิดการประชุม หลังจากพิธีเปิดประชุมแล้ว มีปาฐกถาพิเศษ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับเชิญมา 3 ท่าน คือ

1. หลวงสุขุมมนัยประดิษฐ์ เดชาธิการ ก.พ. บรรยายตามแนวหัวข้ออภิปราย เรื่อง "Organization of Civil Service"
2. Mr. Haward P. Mold รองผู้อำนวยการศูนย์การบริหารงาน St. Thomas College, Minnisota บรรยายตามแนวหัวข้ออภิปรายเรื่อง "In-Service Training of Government Officials for Economic Development"
3. Brigadier Sydney T. Divers ที่ปรึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ประจำภาคเอเชียและตะวันออกไกลขององค์การสหประชาชาติ จะบรรยายตามแนวหัวข้ออภิปราย เรื่อง "Academic Preparation of Government Officials"

หลังจากปาฐกถาแล้วก็จะถึงพิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับการประชุม มีการเลือกประธาน รองประธาน รับรองระเบียบวาระการประชุม รายงานของเดชาธิการ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ของกับการบริหารงานขององค์กร เมื่อหมดจากเรื่องเหล่านี้แล้ว จะถึงภาควิชาการ ประเทศผู้ทำการศึกษาวิจัย จะเสนอผลการศึกษาวิจัยต่อที่ประชุมตามลำดับ ต่อจากนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมดจะแยกกันออกเป็นกลุ่ม 3 กลุ่ม แยกย้ายกันไปทำการอภิปรายกลุ่ม โดยปกติในการอภิปรายกลุ่มนี้แต่ละกลุ่มจะมีผู้แทนจากประเทศต่างๆ เข้าร่วมประชุมกลุ่มละคน ประเทศใดมีผู้แทนน้อยกว่า 3 คน ก็จะร่วมอภิปรายไม่ได้เต็มที่ทุกกลุ่ม ยิ่งถ้ามีคนเดียวก็อาจจะเข้ากลุ่มไหนออกกลุ่มไหนไปตามเรื่อง ส่วนผู้ที่เข้าฟังการประชุม มีความสนใจในหัวข้อเรื่องใด ก็จะเข้าฟังการประชุมของกลุ่มนั้น และถ้าสนใจทั้งสามหัวข้อ ก็อาจจะเข้ากลุ่มไหนออกกลุ่มไหนได้ตามใจสมัคร เพื่อให้การอภิปรายกลุ่มเป็นไปโดยเรียบร้อยและเหมาะสม ทางเจ้าหน้าที่จัดประชุมจะขอให้ผู้เข้าร่วมแสดงความจำนงไว้ล่วงหน้าเมื่อตอนลงทะเบียนว่าจะเข้าร่วมประชุมในกลุ่มใดบ้าง

เนื่องจากการอภิปรายกลุ่มนี้จะกินเวลาเกือบตลอดการประชุม อภิปรายกันทั้งเช้าและบ่าย ฉะนั้น ในระหว่างนี้อาจจะมีการประชุมอื่นแทรกบ้าง เช่น การเลือกกรรมการบริหารชุดใหม่ เลือกเลขาธิการ และกิจกรรมอื่นขององค์กร รวมทั้งการทัศนศึกษากรุงเทพฯ ทัศนศึกษาอยุธยาทางน้ำ และการพักผ่อนหาซื้อของที่ระลึกกลับบ้านเป็นต้น

ในการอภิปรายกลุ่มนี้เป็นโอกาสที่ประเทศต่างๆ จะได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติ ตลอดจนอุปสรรคที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศต่อกัน ฉะนั้น กลุ่มหนึ่งจะทำการเลือกประธานและเลขานุการ ทำหน้าที่ดำเนินการอภิปรายและจกรายงานการอภิปราย และจะมีผู้แทนประเทศผู้ทำการวิจัยในหัวข้อนั้น ๆ เข้าร่วมด้วย ในฐานะวิทยากรประจำกลุ่ม เมื่อแต่ละกลุ่มอภิปรายกันเสร็จแล้ว ประธานกลุ่มจะทำผลการอภิปรายเสนอต่อที่ประชุมใหญ่อีกครั้ง เพื่อให้ทุกท่านได้ทราบผลการดำเนินงานของแต่ละกลุ่ม โดยปกติงานนั้นจะเป็นวันปิดประชุมด้วย เสร็จแล้วก็ลงท้ายด้วยพิธีปิดประชุมซึ่งผู้แทนประเทศเจ้าภาพจะเป็นผู้กล่าวปิดประชุม แล้วผู้แทนของผู้เข้าร่วมประชุมกล่าวขอบคุณ เป็นอันเสร็จพิธี

สรุป

ตามที่ได้เสนอก่อนหน้านี้ ผู้เขียนเข้าใจว่า ท่านผู้อ่านคงจะได้ทราบรายละเอียดพอสมควรเกี่ยวกับองค์การรัฐประศาสนศาสตร์ระหว่างประเทศซึ่งจะมีการประชุมสัมมนาทั่วโลกไปครั้งที่ 2 ณ กรุงเทพฯ ในระหว่างวันที่ 7-17 ตุลาคม 2505

ในการประชุมครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการดำเนินงานตามธรรมเนียมขององค์การแล้ว ยังจะเห็นได้ชัดว่า ในระหว่างการประชุมก็จะมีการพิจารณาศึกษาในหัวข้อที่สำคัญ ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการ และการศึกษาวิชากรรัฐประศาสนศาสตร์อยู่มาก ซึ่งไม่สามารถประเมินคุณค่าและพรรณนาไว้ในที่นี้ได้

แต่จะมีอยู่ข้อหนึ่งซึ่งผู้เขียนเข้าใจว่า ท่านผู้อ่านคงจะเห็นพ้องกับผู้เขียนว่า การที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติและมอบให้คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นเจ้าของเรื่องจัดให้มีการประชุมขึ้น โดยมีรัฐบาลไทยเป็นเจ้าภาพนั้น ย่อมเป็นการเชิดชูเกียรติภูมิของประเทศไทย ให้เป็นที่ยอมรับนับถือไปนานาประเทศได้ยิ่งขึ้น และนอกจากนั้นข้อเดียวของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในฐานะเป็นเจ้าของเรื่องหรือเจ้าหน้าตาดำเนินการประชุม ย่อมจะเป็นการสร้างเสริมให้สถาบันทั้งสองดังกล่าวมานั้น เป็นที่รู้จักในวงการศึกษานานาชาติยิ่งขึ้น

Great Man is no robot.

Confucius

บุคคลผู้ยิ่งใหญ่ย่อมไม่ใช่หุ่น

๗
ขงจื๊อ